

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Duo discrimina inter Bullam communem, & Bullam Compositionis, quo ad earum retentionem, & nominis inscriptionem, parag. 5.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

§. IV.

Explicatur illud (Retinere.)

1. **N**on solum Bullam accipere, sed retinere apud te, seu (ut loquitur Bulla Latina) penes te habere debes. Id quod gravioribus verbis sic præcipit Summarium Bullæ, quod in nostro Regno distribuitur.

Dichiaramo, che quelli che piglieranno questa presente Bolla, habbino da riceuere, e conseruarsi questo Sommario, e Bolla, ch' e stampata sigillata, e firmata di nostro nome, e sigillo, perche d' altra maniera non guadagnano la detta Bolla, ne le gratie di quella.

2. Hoc (Retinere, seu conseruare) nimis strictè, ne dicam, ineptè, explicant nonnulli, putantes, opus esse, illam secum ferre; Immo ineptius aliqui, oportere eam manu tangere, quando utuntur ejus aliquo Privilegio, v. g. quando absoluntur à Reservatis. Dico igitur, satis esse, eam domi suæ retinere: quamvis in alia civitate; immo satis esse, servare eam apud amicum, etiam absentem. (sed non apud Thesaurarium ex dictis §. 3. n. 4.) moralis enim retentio præcipitur, non physica. nam Pontifex loquitur juxta morem, quo solent homines res suas asseruare; & ita sane praxis ipsa timoratorum docet.

3. Hinc solvitur ea Dubitatio, An si amittas Bullam, amittas ejus Privilegia, quandoquidem eam in eo casu jam non retines.

Respondeo cum necessaria Distinctione. Si inculpabiliter amittas, non est, unde cadas à Gratiis. Non enim obligaris ex tenore Bullæ, ut jam vidimus, nisi ad eam humano modo custodiendam. Custodisti autem, dum morali diligentia illam conseruasti, quamvis deinde sine tua culpa ea amissa, lacerata, vel combusta fuerit, &c.

4. At si consulto illam amittas, projicias, laceres, &c. concides sane à Privilegiis, non propter rationes, quas quidam minus aptè afferunt, præsertim illam, quia sic videris à te velle removere Bullæ Privilegia; Id enim verum nequaquam est: siquidem non sequitur Projicio nullam seu ejus scripturam, ergo ejus Privilegia projicio. Non inquam, propter ejusmodi rationes, sed quia clarè, disertè, expressis verbis sub hac conditione, ut Bullam

humano modo conserues, Pontifex tibi ejus Privilegia communicat. Id enim notant ea verba Commissarii, cujus est, mentem Pontificis circa Bullam declarare. (*Habbiano da riceuere, e conseruarsi questo Sommario, &c. perche di altra maniera non guadagnano la detta Bolla, ne le Gratie di quella.* Hæc est doctrina communis apud Gallegum, & Dianam, b aliosque ab eisdem citatos. Solum inuenio Andream Mendo c putantem, etiamsi culpabiliter quis amittat, posse frui Bullæ Privilegiis, sed non est propter nostram rationem audiendus.

§. V.

Duo discrimina notabilia inter Bullam Communem & Bullam Compositionis quoad earum retentionem & nominis inscriptionem.

1. **D**E Bulla Communi dictum hæcenus est, eam; scripto nomine accipientis, debere, tum accipi, tum conseruari.

Primo igitur contra hoc posterius posset quis in hunc modum argumentari. Bullam Compositionis, de qua infra, non obligamur conseruare, sed satis est, illam recipere ergo & Bullam Communem. Antecedens probatur ex verbis Bullæ Compositionis, quam distribuit in hoc Regno Commissarius, quæ hodie sunt.

Et ordinamo precisamente, che riceuiate in voi questa Santa Bolla, essendoci in essa scritto il vostro nome, perche così vole, e comanda sua Santità, e che altrimenti non godiate della compositione, che per essa vi si concede; la quale Bolla ordinamo, che sia stampata col nostro nome, e sigillata col nostro sigillo.

2. Immo etiam antea sic legebatur in Bulla Compositionis anno 1628. *Et ordinamo precisamente, che riceuiate in voi questa Bolla, perche così vuole, e comanda Sua Santità, e che altrimenti non godiate della compositione, che per essa vi si concede, &c.*

3. Vides igitur, tum hodie, tum antea, numquam in Bulla compositionis apponi, ut illa conseruetur, sed solum, ut recipiatur, &c.

Respondeo nunc ad propositam paritatem, negando consequentiam. Hoc enim est primum notabile discrimen inter Bullam communem, & Bullam compositionis, requiri aimirum conseruationem Bullæ communis,

a Galleg.
Claus. 14.
dub. 18.
b Dian. p.
10. tr. 2.
ref. 4.
c Andr.
Mendo de
Bull. disp.
21. n. 3.

bullæ compositionis conservationem non requiri. Et ratio manifesta est; quia Pontifex per suum Commissarium conservationem mandavit in bulla Communi, ut vidimus §. præced. non verò in bulla Compositionis, ut modo habuimus nu. 2. & 3.

4. Sed inquireret curiosus, cur id? Respondet recte bardi, a quia in communi bulla multa ad sunt Privilegia, quæ habent tractum successivum pro toto anno, unde congruum fuit mandare; ut ea conservaretur, ne scilicet erraret Privilegiatus, quando uti ejus Privilegiis voluerit. At in bulla Compositionis unica est gratia, qua scilicet bullam hanc recipiens liberatur à restitutione incertorum, quæ gratia semel habita, nihil refert bullam conservare.

5. Secundo, potest quis ita argumentari contra Inscriptionem nominis in hunc modum. In bulla Compositionis hodie necesse est, ut inscribatur nomen accipientis sub pœna Compositionis gratiam non obtinendi, ut apparet ex verbis nu. 2. recitatis; ergo sic erit in bulla Communi, & tamen supra §. 2. diximus ex bardi in hac communi bulla expediens id esse, non necessarium.

Respondeo simili modo, quo respondimus ad præcedens argumentum, non esse scilicet id mirum, quia in textu bullæ communis non apparent, saltem manifestè in illa sententia P. bardi, verba, quæ annullent concessionem, si non scribatur nomen, ut ibidem dicto §. 2. legisti. At verò non apparent clarè in bulla Compositionis, ut jam item modo legisti nu. 2. Atque hoc est secundam notabile discrimen inter has duas bullas.

Cur autem hoc? Respondeo, me putare, Pontifici satis fuisse, rationem honoris recipientis bullam habuisse, dum non requisivit, ut hæc bulla conservaretur; unde eidem non visum non est necessarium, concedere, seu permittere, ne inscriberetur nomen.

Respondeo secundo. Rationem, cur hoc discrimen voluerit Pontifex, Pater bardi asserere debet, non autem nos, qui citato §. 2. docuimus, scribendum esse nomen, etiam in bulla communi.

ni.

CAPUT DECIMUMSEXTUM.

Concessio Gregorii XIII. per quam bis Bulla sumi potest.

Ea sic habet apud a Gallegum, & apud b a Gallegum in ceteris Trullench.

Ac etiam, ut omnes Christi-Fideles, non tantum libri dicitur semel, sed bis, singulo quoque anno, servatis 11. tenore, & forma prædictis, quibus eodem anno b Trullench idem Summarium sumpserint, tam pro se. l. i. de quam per modum suffragii pro Animabus in Bull. 1. 1. Purgatorio detentis, Indulgentiis, Concessionibus, Gratis, & Indultis prædictis uti, & potiri, & gaudere, ac dictorum Bonorum spiritualium participes fieri valeant, in Domino misericorditer concedimus, & indulgemus.

§. Unicus.

De secunda prædicta Bulla, qua eodem anno recipi potest.

1. **C**um hæc Bulla sit mera extensio ad solam iteratam receptionem (sed certè non ad tertiam) ideo omnia sunt pro illa servanda, quæ diximus in præcedentibus, nam propterea non sunt repetenda. Notanda tantummodo sunt duo.

2. Primò, hæc secundam Bullam posse sumi simul cum prima, vel postea intra annum, quando liberit. Ita Gallegus & inferri et illa, sive pro toto anno, si in initio accepisti, sive pro solo tempore, quo sumpseris, usque ad finem anni. Inferri, inquam, pro tribus Privilegiis. Puta Primò, ut possis acquirere iterum Indulgentiam plenariam in vita, & iterum in morte, licet per primam Bullam eam acquisieris. Secundo, ut obtineas iterum absolutionem ab iis reservatis, à quibus semel sortè absolutus fuisti per primam Bullam. Tertiò poteris iterum, seu bis, accipere eodem anno Bullam pro Defunctis, de qua Cap. sequi. atque adeo bis applicare pro ipsis plenariam Indulgentiam.

3. Notandum Secundo Eleemosynam pro hac secunda receptione Bullar, conferri debere à privatis, duorum Realium, ab Insignibus verò Personis, octo; Hoc est, præter eleemosynam datam pro prima Bulla, debet alia similis pro hac secunda porrigi, ut diximus c. 3. §. 7. n. 10.

Atque